

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 731/2024
26.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Којић, председника већа, Александра Степановића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Александра Милуновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 581/22 од 02.06.2023. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 360/23 од 26.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 26.06.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Александра Милуновића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 581/22 од 02.06.2023. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 360/23 од 26.03.2024. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К 581/22 од 02.06.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се казна неће извршити, ако окривљени у периоду од две године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Према окривљеном изречена је мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеном. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка а оштећена је упућена да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1 360/23 од 26.03.2024. године одбијена је као неснована жалба браниоца окривљеног а пресуда Основног суда у Крагујевцу К 581/22 од 02.06.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Александар Милуновић, због битне

повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 9) и 11) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП-а, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање пред потпуно измењеним већем или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или утврди повреду закона у корист окривљеног.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), док је у осталом делу недозвољен и нема прописан садржај.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП наводећи да су радње окривљеног описане у изреци правноснажне пресуде Основног суда у Крагујевцу К 581/22 од 02.06.2023. године, којом је окривљени оглашен кривим због кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 1. КЗ и радње прекршаја из члана 48. став 1. тачка 4) у вези става 2. у вези члана 26. став 1. Закона о оружју и муницији, за које радње је окривљени ослобођен од оптужбе, представљају у бити чињенично један исти догађај, па се у конкретном случају очигледно ради о правноснажно пресуђеној ствари.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП је прописано да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је наступила застарелост кривичног гоњења или је гоњење искључено услед амнестије или помиловања или је ствар већ правноснажно пресуђена или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Устав Републике Србије у члану 34. став 4. гарантује правну сигурност у казненом праву одредбом да нико не може бити гоњен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, а којим забранама подлеже и вођење поступка за неко друго кажњиво дело. Наведени принцип садржан је и у одредби члана 4. став 1. ЗКП којом је прописано да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола број 7 уз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода прописано је да се никоме не сме поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због кога је већ био правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

Из наведених одредби јасно произилази да је забрањено кривично гоњење или суђење за кажњиво дело, уколико оно произилази из истих чињеница или чињеница које су у битном исте, а које су предмет дела које је већ правноснажно пресуђено.

Уважавајући судску праксу Европског суда за људска права, Уставни суд Републике Србије је поставио критеријуме на основу којих се врши оцена да ли вођење поступка против окривљеног због дела које произилази из истог животног догађаја

представља повреду начела *ne bis in idem*, а ти критеријуми су: 1. да ли су оба поступка која су вођена против окривљеног вођена за дело које по својој природи представља кажњиво дело, односно да ли је запређена санкција у прекршајном поступку по својој природи казненоправна; 2. да ли су дела због којих се окривљени казнено гони иста (*idem*) и 3. да ли је постојала двострукост поступка (*bis*). Дакле, тек по испуњењу сва три критеријума може се говорити о пресуђеној ствари.

Чланом 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији је прописано да ће се новчаном казном у износу од 20.000 до 150.000 динара или казном затвора до 60 дана казнити за прекршај физичко лице које на јавном месту носи онеспособљено ватрено оружје, старо оружје и његове модерне копије које не користе метак са централним или ивичним паљењем и хладно оружје супротно члану 26. став 1. овог закона.

Чланом 138. став 1. Кривичног законика је прописано да кривично дело угрожавање сигурности врши онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица.

Из списка предмета произилази да је окривљени АА пресудом Прекршајног апелационог суда, Одељење у Крагујевцу Прж.бр. 17685/23 од 10.11.2023. године, којом је преиначена пресуда Прекршајног суда у Крагујевцу, Одељење у Баточини Пр.бр. 3741/23 од 23.06.2023. године, тако што је окривљени АА на основу члана 250. став 1. тачка 1) Закона о прекршајима, ослобођен од одговорности, „да је дана 30.01.2022. године..., у породичној кући власништво ББ дошао АА код кога је уочено да у десној руци која је била испружена у висини десног џепа панталона држи ловачки нож, чиме је поступио супротно одредби члана 26. став 1. Закона о оружју и муницији и учинио прекршај из члана 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији“, јер дело за које се окривљени терети по пропису није прекршај.

Надаље, пресудом Основног суда у Крагујевцу К 581/22 од 02.06.2023. године окривљени АА оглашен је кривим што је дана 30.01.2022. године угрозио сигурност оштећене ББ, претњом да ће напасти на њен живот и тело, при чему је био у могућности да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, на тај начин што је долазио до куће оштећене..., па је око 14,00 часова звао телефоном, говорио јој да ће да је убије и упутио јој СМС поруку садржине: „Ако ме не пустиш милком, ући ћу силом“, да би око 16,00 часова поново дошао до куће оштећене, лупао на њена врата и ударао по прозорским капцима, услед чега се оштећена уплашила, осетила страх за личну сугурност, па се закључала у купатило и преко прозора побегла из куће и позвала полицију, да би се у тренутку када су полицајци разговарали са оштећеном, у њеној кући, појавио на вратима држећи ловачки нож иза леђа, што је све код оштећене изазвало страх и узнемиреност, при чему је био свестан свога дела, хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено.

По оцени Врховног суда, у ситуацији када је у вези истог животног догађаја прекршајни суд донео правноснажну пресуду, код оцене да ли је у питању ствар која је већ правноснажно пресуђена, те да ли сходно томе има места доношењу пресуде којом се оптужба одбија, нужно је ценити да ли чињенични опис прекршаја из пресуде прекршајног суда, обухвата све елементе који су обухваћени и чињеничним описом у диспозитиву правноснажне пресуде.

Неспорна је чињеница да је у конкретном случају у оба поступка реч о истом окривљеном и о животном догађају који се одиграо у истом просторном и временском оквиру.

Међутим, из чињеничног описа прекршаја за који је окривљени ослобођен одговорности и кривичног дела за које је оглашен кривим, произилази да не постоји идентитет изреке пресуде у погледу предмета извршења прекршаја и предмета

извршења кривичног дела, па је Врховни суд нашао да у конкретном случају, не постоји идентитет казних дела (*idem*) односно да је чињенични опис прекршаја из члана 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији, за који је окривљени ослобођен одговорности у битном различит од чињеничног описа кривичног дела из члана 138. став 1. Кривичног законика, јер опис прекршаја уопште не садржи чињенице и радње окривљеног које су описане у изреци правноснажне побијане пресуде којом је окривљени оглашен кривим у предметном кривичном поступку. Наиме, смисао санкционисања за кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика је да се казни онај ко угрожава сигурност неког лица, претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица а окривљени је у конкретном случају на различите начине претио оштећеној, што вербално, што ударањем на врата куће оштећене и на крају појављивањем са ножем у руци у њеној кући, што је све изазвало страх и узнемиреност код оштећене, док је прекршајем из члана 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији санкционисано физичко лице које на јавном месту носи, између осталог, хладно оружје супротно члану 26. став 1. овог закона који забрањује ношење оружја на јавном месту осим у случајевима утврђеним законом.

Самим тим, по оцени Врховног суда, у конкретном случају се не може говорити о повреди процесног начела *ne bis in idem*, па се наводи браниоца којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, оцењују као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је у осталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног у осталом делу захтева истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, само формално означавајући ову повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, где образлажући повреду кривичног закона суштински оспорава чињенично стање утврђено у правноснажним пресудама изношењем сопственог чињеничног закључка да претња речима „Ако ме не пустиш милом ући ћу силом“ и појављивање окривљеног у кући оштећене да види како је, представља обичну претњу која није радња извршења кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у поднетом захтеву, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, а што не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио недозвољеним.

Поред наведеног, бранилац окривљеног у захтеву истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, наводима да је изрека пресуде неразумљива, а што такође не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни суд захтев браниоца окривљеног АА и у овом делу оценио недозвољеним.

Такође, је у захтеву наведена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. става 1. тачка 9) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, али како бранилац у образложењу захтева не даје ни један разлог због којег сматра да је дошло до повреде наведене одредабе

закона, а имајући при томе у виду да Врховни суд испитује правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, то је Врховни суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у овом делу, нема законом прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Александра Милуновића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на повреду закона наведену у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП и члана 484. и 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Гордана Којић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић